

Lehetőség, és hátrahagyás - kum 2a

ELŐTERJESZTÉS A MINISZTERTANÁCSHOZ

Az 1933:XVI. törvénycikk rendel-
li, hogy közigazgatási továbbképző tanfolya-
mok szervezéséről kell gondoskodni.

A Ugyane törvény alapján szerve-
zett s a 2.300/1934.M.E. számú rendelettel
életbeléptetett gyakorlati közigazgatási vizs-
ga megoldotta a köztisztviselői képesítésnek
félévszázadig húzódott ügyét. A vizsga beveze-
téséhez fűzött remények teljes mértékben való-
ra váltak. A vizsgára jelentkezők fokozatosan
mélyülő és mind szélesebb területeket felölelő
közigazgatási ismeretekről tesznek tanúságot.
A nemes ambíció és felelősségérzet fokozásához
nem csekély mértékben járul hozzá az a körül-
mény, hogy a jelölteknek a közigazgatásra vo-
natkozó elméleti és gyakorlati ismereteikről
nyilvánosan kell számot adniok. Nyilvánosan
kell beszámolniok arról, (hogy) minő felkészült-
séggel vesznek részt a hatóságok munkájában
és (minő felkészültséggel) intézik a közönségnek
esetleg egész életre kiható ügyeit. Ha a gya-
korlati közigazgatási vizsga intézménye a le-
fektetett alapokon fejlődik tovább, közigazga-
tásunk szintjének emelésére gyakorolt jótékony
hatása nem fog elmaradni.

Az elért eredménynél megállani,
azzal megelégedni azonban nem volt szabad, sőt
annak éppen a továbbhaladásra kellett buzdita-
ni. Ez azt jelentette, hogy a köztisztviselői
képesítés ügyének nyugvópontra juttatása után
meg kellett omdanunk a köztisztviselői tovább-
képzésnek ügyét is. Már az 1883:I. törvénycikk
a kormány feladatául jelölte meg közigazgatási
továbbképző tanfolyam szervezését, ez azonban
akkor nem valósult meg. Bármilyen tiszteletre-
méltó volt is az 1911., 1912., 1913. években
történt kezdeményezés, - amely dr. Némethy Ká-
roly belügyi államtitkár előrelátását és szer-
vező munkáját dicséri, - az mélyebb nyomokat
nem hagyhatott, mert a közbejött világháboru

miatt ~~nem~~ ^{de} ~~is~~ ^{Sóf} végleg meg ~~is~~ akadt. Az 1933:XVI. törvénycikk megismétli az 1383:I. törvénycikk rendelkezését. A minisztérium a közigazgatási személyzetügy reformja /helyes személyzeti politika, kiválasztás/ érdekében szervezendő köztisztviselői továbbképző tanfolyamok ügyét a közigazgatás-racionalizálási feladatok körébe utalta és e tanfolyamok megszervezésével és vezetésével - mint a racionalizálási ügyek felelős vezetőjét - a belügyminisztert bízta meg.

Mikor most rendszeresíteni akarjuk a közigazgatási tanfolyamok ^{ak} megvalósításának ~~annakidején fonalát~~ és intézményes megvalósításra törekszünk, teljességgel feleslegesnek tűnik fel, hogy a tisztviselők továbbképzése, tájékoztatása, az újabb jogalkotás ismeretébe bevezetése, a közigazgatásnak szinte lemérhetetlen tömegű új feladatokkal való megterhelése szempontjából e tanfolyamok jelentőségére a figyelmet különösebben felhívjam.

A/ Az 1935. évi augusztus hó 5-i minisztertanács foglalkozott először a közigazgatási továbbképző tanfolyamok ügyével és a következő ELVI HATÁROZATOKAT hozta.

a/ Országos jellegű tanfolyamokat kell szervezni, amelyeken a központi és a vidéki közigazgatás minden ágának, mind az általános, mind a szakigazgatásnak tisztviselői résztvegyenek.

b/ A hatóságok által kiküldendő tisztviselők már bizonyos szolgálati idővel, illetőleg gyakorlattal rendelkezzenek.

c/ A tanfolyamon való részvétel hivatalos elfoglaltságnak tekintendő, minél fogva azt az időt nem szabad a tanfolyamon résztvevő tisztviselő rendes évi szabadságidejébe beszámítani. Másrészt az előadásokon és bemutatásokon való részvétel elhanyagolása vagy a meg nem felelő magatartás hivatali mulasztásnak tekintetik és egyfelől a kiküldetés azonnali visszavonását, másfelől a fegyelmi eljárás megindítását vonja maga után.

d/ Minthogy a tanfolyam tartalma közérdekű célt szolgál, a hatóságok /miniszteriumok, törvényhatóság, megyei város/ a kijelölt tisztviselőt mérsékelt általánosságban megállapítandó segélyben részesíthetik.

e/ A tanfolyamok irányítása - miként a 2.300/1934. M.E. számú rendelet szerint a gyakorlati közigazgatási vizsga intézménye is - a m.kir. belügyminiszterre bízásuk.

Az e/ pont alatt említett felhatalmazás alapján bocsátotta ki a belügyminiszter a 18/1936. B.M. számú körrendeletet, amely a kormány általános elgondolásait tartalmazza a közigazgatási továbbképző tanfolyamokról s így az nemcsak kiindulópontja, de egyben alapja is lett a további fejlődésnek.

B/ Az I. KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM 1936. március 1-től 31-ig tartott meg. E tanfolyam célja volt, "hogy a közigazgatás modern problémáit, főként az új hazai és külföldi közigazgatási jogalkotást - ez utóbbit természetesen csak fővonásaiban - és a közigazgatáspolitikai feladatokat részben előadások útján, részben intézmények látogatása révén, a fiatalabb, rátermett közigazgatási tisztviselőknek bemutassa." Ennek megfelelően a tanfolyam előadási anyaga "a közigazgatás szervezését és közigazgatási politikáját az általános közigazgatás főbb kérdéseit, a szociális és egészségügyi közigazgatást, a közgazdasági közigazgatást, a kulturális nevelési és testnevelési közigazgatás tárgyköreit ölelte fel."

A tanfolyam előadóinak kivélasztásánál - úgy, mint később is - a kormány figyelemmel volt arra, hogy a közigazgatási jognak, valamint a közigazgatást érintő egyéb tudományoknak elméleti és gyakorlati képviselőit, országosan elismert férfiakat, nyerje meg előadóknak. A tanfolyamon - az akkori miniszterelnök urral az élén - a kormánynak hat tagja tartott előadást.

A tanfolyamon 127-en vettek részt. Ezek közül 39-en az egyes miniszteriumokból, 1 a legfőbb állami számvevőszékről,

83-an az önkormányzatok részéről, 4-en az egyéb hatóságok részéről.

C/ Az 1936. évi augusztus hó 7-én tartott minisztertanács foglalkozott a II. KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM-mal.

Az előző, 1935. évi minisztertanácsi határozatban és az alaprendeletben lefektetett elveket változatlanul hagyva, úgy határozott, hogy a II. Közigazgatási Továbbképző Tanfolyam előadásainak középpontjába a község problémái állittatnak, minthogy az egész közigazgatás alapja a község. Ennek következtében e tanfolyamon tárgyalatott a községnek a járáshoz, a megyéhez, az államhoz való kapcsolata; a községszervezési problémák; a községi adóügy, a községi közegészségügy, a községi iskolaügy; a honvédelemre és a földművelésügyre vonatkozó községi problémák; a községi költségvetés és zárószámadás; a községi ügyvitel.

E tanfolyamon ugyanugy, mint az előzőn, előadást tartott a kormány több tagja, ezenfelül az elméleti és gyakorlati közigazgatás vezetői.

A tanfolyamon résztvettek 108-akik közül 30-an az egyes minisztériumokat, 1 a legfőbb állami számvevőszéket, 74-en az önkormányzatokat és 3 tisztviselő egyéb hivatalokat képviselt.

D/ Az 1937. évi november hó 12-én tartott minisztertanács foglalkozott a III. KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM-mal, amelynek feladatává a városi és üzemi igazgatás kérdéseinek tárgyalását tette. Ennek megfelelően mind az előadások, mindpedig a gyakorlati bemutatások célja volt egyrészt a városi igazgatás minden ágát: a városnak az államhoz való viszonyát, a városi önkormányzatok a városi igazgatás szerveit, a város háztartását /a városi költségvetést: kiadásokat és bevételi forrásokat/, a városi zárószámadást, a városi adóügyet, a város kulturális ügyeit /iskolaügy, iskolán kívüli népművelés, levéltárügy, könyvtárügy, levéltárügy/, közegészségügyét, a közjóléti /szociális/ problémákat, a városkörnyék, városrendezés, városfejlesztés,

városszépítés, a külterületi közigazgatási kirendeltségek kérdéseit, valamint a városi építésügyet /magasépítés, közművek /csatornázás, vízvezeték, villany, gáz/ /, az idegenforgalom kérdéseit, másrészt az üzemi igazgatás és gazdálkodás problémáit bemutatni.

A tanfolyam előadói tulnyomórészen az előző tanfolyamok előadói voltak, hozzávéve azokat, akik a speciális városi igazgatási és üzemi igazgatási, valamint üzemi gazdálkodási kérdéseket fejtegették, vagy a helyszínen a bemutatásokat végezték. Így elsősorban kell itt megemlíteni Budapest székesfőváros nagyüzemeinek vezérigazgatóit.

A tanfolyamon 123-an vettek részt, ezek közül 30-an az egyes minisztériumokból voltak, 1 legfőbb állami számvevőszéki tisztviselő, 89 önkormányzati tisztviselő és 3 egyéb tisztviselő.

A három eddigi tanfolyamon részt vettek összesen 358-an, Budapesten és vidéken szolgálatot teljesítő állami és önkormányzati tisztviselők.

E/ Végül az ezévi július hó ..án tartott minisztertanács elfogadta azt az előterjesztésemet, hogy az 1939. évi IV. KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM tárgya a szociális igazgatás és az új magyar szociálpolitika bemutatása legyen. Ennek megfelelően mind az előadások, mindpedig a gyakorlati bemutatások célja lesz megismertetni a szociális igazgatás minden ágát. Így a mezőgazdasági népeességről, az ipari munkásságról, a magánalkalmazottakról, a köztisztviselőkről való szociális gondoskodást, a diákjóléti intézményeket, az értelmiségi munkanélküliség elleni küzdelmet /a munkajog intézményeit, a Nemzeti Munkavédelem intézményeit, a társadalmi biztosítás intézményeit: az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetet, az Országos Társadalombiztosító Intézetet, a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetét, az Országos Tisztviselői Betegsegélyző Alapot, az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Önkéntes Nemzeti Munkaszolgálatát, a Nemzeti Önállósítási Alapot stb./; az anya- és csecsemővédelmet /Zölk

Kereszt akciót/; az általános gyermekvédelmet, gyámügyet, a patronázst, a fiatalkorúak bíróságát, a közjótékonyági intézményeket /közjóléti alapokat/; a városi és falusi szegény gondozást /ennek körében a Magyar Normát/; a hivatalos megbízás alapján állami feladatok ellátásában közreműködő /parasztatális/ intézményeket /Stefánia, Vörös Kereszt/; a közintézményeken felül figyelemmel leszünk a szociális gondoskodás társadalmi intézményeire /a családvédelem és a népszaporodás mozgalmára, a Caritas intézményeire, az Országos Gyermekvédő Liga, a Magyar Iskolaszánatórium Egyesület és a Magyar Julián Egyesület működésére stb./is.

F/ A tanfolyamok tárgyilagos megítélés szerint teljes mértékben BEVÁLTOTTÁK A HOZZÁJUK FÜZÖTT VÁRAKOZÁSOKAT. Azokon résztvevő tisztviselőknek nemcsak látókörük bővítéséhez járultak hozzá az előadások, nemcsak a továbbtanulási és önképzési vágyat ébresztették fel örömdetes mértékben, de a sok kiváló előadóval való személyes érintkezés, egymás kölcsönös megismerése, a különböző igazgatási ágak, állami és önkormányzati, általános és szakigazgatási tisztviselőknek egymással való érintkezése, eszmecseréje nemvárt eredményekre vezet.

G/ A mi ~~kész~~ tisztviselői továbbképző intézményünk összehasonlítva a KÜLFÖLDI ROKONINTÉZMÉNYEKKEL sem magasratüzött célját, sem gazdag és változatos munkarendjét, sem a magasnívóju előadásokat és gyakorlati bemutatókat, sempedig egyetemes országos hatását illetően - szürke megnevezése ellenére - nem marad el azok mögött s így mindenképen kiállja a nemzetközi összehasonlítást. A minisztertanácsi határozatokban és a kibocsátott miniszteri rendeletekben lefektetett nevelési és továbbképzési gondolatok és elvek csaknem szöszrinti visszaadásban találhatók meg a későbbi időpontokban megjelent külföldi hasonló rendeletekben. Ezzel nincs szándékomban azt mondani, mintha akár a legujabb német, akár francia rokonintézmények átvették volna a magyar gondolatokat. E megállapítás tisztán a magyar el-

gondolás helyességét kívánja igazolni. Viszont azt is meg kell említenem, hogy több külföldi állam belügyminisztérium által kiadott racionalizálási kiadványokat és a közigazgatási továbbképző tanfolyamok előadásait tartalmazó művek megküldését kérte. Így a belga kormány, a szerb belügyminisztérium, a római nemzetközi mezőgazdasági intézet, az észt tudományegyetem stb.

Itt kívánom megjegyezni, hogy a németek "Verwaltungsakademie" elnevezéssel látták el hasonló intézményüket. De ezenkívül a szakközigazgatási iskoláknak egész sorát létesítették: Reichsfinanzschule, Zollschule, Fachwissenschaftliche Tagungen, Heeresverwaltungsschule. A Verwaltungsakademie-nek testvérintézménye a Finanzakademie, amelyet a közelmúltban állítottak fel, és amely a közgazdasági, adózási, költségvetési ismeretek fokozódó jelentőségét igazolja. - A franciák a közelmúltban École Nationale d'Administration néven szerveztek köztisztviselői továbbképző intézményt és azt a közoktatásügyi miniszter hatáskörébe utalták. A franciáknál - hasonlóan a németekhez - egész sora van a továbbképző intézményeknek. Így például minden fegyvernem számára külön-külön, ezenfelül valamennyi fegyvernem számára egy közös továbbképző intézmény szerveztetett Centre d'Études de la Défense Nationale cím alatt, s ezen résztvesznek a közigazgatás vezető tisztviselői is. Ennek a magasabb nemzetvédelmi akadémiának egészséges és további fejlődésre teljesen alkalmas csirája megvan a mi közigazgatási továbbképző tanfolyamainkban is, amelyeken mindig több kiváló magyar vezérkari tiszt szerepel az előadók sorában a nemzetvédelmi szempontból nagyjelentőségű kérdések előadásával, viszont a tanfolyam hallgatói sorában a nemzeti hadsereg több tisztje, elsősorban fiatalabb vezérkari tiszt^{ek} vesz^{nek} mindig részt a honvédelmi miniszter ur rendelkezésének megfelelően.

H/ Hazai intézményünk fejlődése, valamint a vázolt külföldi helyzet szinte kötelességévé teszi a kormányzatnak, hogy a

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK INTÉZMÉ-
NYE vagy mai, vagy esetleg a külföldi példák
után új, átfogóbb elnevezéssel RENDSZERESÍTÉS-
SÉK.

A rendszeresítésnek - nézetem
szerint - nem kell, hogy a legcsekélyebb vál-
tozást vagy eltérést jelentsen a jól bevált,
gyakorlatban kipróbált alapokon és tulajdon-
képen a jelenlegi helyzetnek jogszabályban,
minisztériumi rendeletben való rögzítése és a
köztisztviselői továbbképzés gondolatának év-
ről-évre való meghosszabbítása helyett annak
intézményes biztosítása lenne.

A Közigazgatási továbbképző
tanfolyamok rendszeresítésével egyidejűleg
természetesen gondoskodni kell a felme-
rülő személyi és dologi kiadásokról. Az ed-
dig megtartott tanfolyamokat aránylag csekély
kiadással sikerült megvalósítani, felemlítés-
re érdemes költséget ugyanis csupán a tanfo-
lyamok előadási anyagát tartalmazó hatalmas
kötetek /"A mai magyar közigazgatás", "A mai
magyar község", "A mai magyar város"/ nyomda-
számlája jelentett. Ezenfelül az előadóterem
fűtése, világítása és takarítása okozott költ-
séget. Az előadók viszont felkérésre, megtisz-
teltetésképpen vállalták előadásaikat, ezért
mellőzni lehetett a tiszteletdíj utalványozá-
sát. Ha azonban a jövőben már több folytató-
lagos, 8-10-12 órás előadás tartására kérjük
fel az előadókat, akkor figyelemmel az elő-
készületre fordított nagy szellemi munkára, az
elkerülhetetlen könyvbeszerzésekre, magukra
az előadásokra s különösen az előadások sajtó
alá rendezésével az előadókra háruló sok mun-
kára, lehetetlen, hogy a kormány e nagy szel-
lemi munkát ingyen elfogadja és megfelelő tisz-
teletdíj utalványozásáról ne gondoskodják.

Ennek a gondoskodásnak nincs
akadálya, mert már az 1937/38. évi, valamint
az 1938/39. évi állami költségvetés a belügy-
minisztérium részletes költségvetésében a
Rendkívüli kiadások /Átmeneti kiadások/ 2.ro-
vat, A közigazgatás egyszerűsítésével kapcsó-

latos költségek indokolása szerint " e hitel keretében gondoskodik a belügyminiszter a közigazgatás racionalizálása feladatai körébe utalt közigazgatási továbbképző tanfolyamok költségeihez való hozzájárulásról." E hitel terhére mindezideig a tanfolyamoknak csupán dologi terhei fedeztettek, ellenben tiszteletdíjakra a fenti okokból még nem történt kiutalás.

Az előadottak alapján tehát van szerencsém tisztelettel arra kérni a Minisztertanácsot, hogy a közigazgatási továbbképző tanfolyamok rendszeresítése tárgyában bemutatott minisztériumi rendeletet elfogadni méltóztassék.

A magyar királyi minisztérium 1938. évi .....
M.E. számú rendelete

a közigazgatási továbbképző tanfolyamok /a Közigazgatási Akadémia/ rendszeresítése tárgyában.

1.§. Minden évben a szükséghez képest egy vagy több közigazgatási továbbképző tanfolyam tartandó. A tanfolyam /tanfolyamok/ minden év március elsején kezdődik. Tartamának megállapítása esetről-esetre történik.

2.§. A közigazgatási továbbképző tanfolyam célja a közigazgatás modern problémáinak, főként az újabb közigazgatási jogalkotásnak és a közigazgatáspolitikai feladatoknak - részben előadások útján, részben intézmények látogatása révén - a fiatalabb közigazgatási tisztviselőkkel megismertetni. Ahol erre mód és alkalom kínálkozik, az előadások a külföldi jogfejlődésre is tekintettel lesznek.

3.§. A tanfolyamokon részt vesznek az egyes miniszterek által kijelölt fiata-

központi és külső szolgálatot teljesítő ~~fiatalab~~ tisztviselők. Résztvesz tovább minden vármegye, törvényhatósági jogu város és megye városnak legalább egy-egy tisztviselője. Budapest székesfőváros és Pest-Pilis-Solt-Kiskü vármegye - a rendelkezésre álló hely arányába - nagyobb számú tisztviselőt küldhet. Kívánato hogy mind a vármegyék, mind a városok váltakozó sorrendben mindig más tisztviselőket küldjenek a tanfolyamokra, hogy minden ~~fiatalab~~ tisztviselőnek legyen alkalma a tanfolyamot látogatni.

4.§. A közigazgatási továbbképző tanfolyamokon való részvétel a kiküldött tisztviselők számra hivatali kiküldetésnek minősül. Ezért a tanfolyamon eltöltött időt az ott résztvevő tisztviselő rendes évi szabadságidejébe beszámítani nem szabad. Másrészt az előadásokon és bemutatásokon való részvétel elhanyagolása vagy a meg nem felelő magatartás hivatali mulasztásnak tekintetik és egyrészt a kiküldetés azonnali visszavonását, másfelől a fegyelmi eljárás megindítását vonja maga után.

5.§. A közigazgatási továbbképző tanfolyamok irányítása a m.kir. belügyminiszter hatáskörébe tartozik.

6.§. A m.kir. miniszterelnök a m.kir. belügyminiszter előterjesztésére /A m.kir. belügyminiszter/ ~~az évenként tartandó~~ közigazgatási továbbképző tanfolyamok /~~tanfolyamok~~/ megszervezésére és tanulmányi vezetésére igazgatót /vezetőt/ nevez ki 3/5/ évi időtartamra.

7.§. A közigazgatási továbbképző tanfolyam /tanfolyamok/ tárgyai, előadásai mindig egy-egy főtárgy /témakör/ körül csoportosítandók /pl. a mai magyar község, a mai magyar város, a mai magyar szociálpolitika stb./ A főtárgy /témakör/ ugy alapítandó meg, hogy fokozatosan az egész magyar közigazgatás előadassék és így feldolgoztassék. A főtárgyra vonatkozó előadásokat mindenkor az általános közigazgatásra, köz-

igazgatási politikára vonatkozó előadások kísérik. Ilyenek tartásáról tehát minden tanfolyammal kapcsolatban kell gondoskodni.

8. §. A közigazgatási továbbképző tanfolyamok személyi és dologi kiadásairól a m.kir.belügyminiszter tárcája hitele keretében gondoskodik. Ugyancsak a m.kir.belügyminiszter gondoskodik arról is, hogy az előadások anyaga minden tanfolyam után könyvalakban kiadassék.

9. §. A m.kir. belügyminiszter az ^{előző} ~~ez~~évi közigazgatási továbbképző tanfolyamról /tanfolyamokról/ jelentést, a következő évi tanfolyamról /tanfolyamokról/ pedig előterjesztést tesz a minisztertanácsnak.

Budapest, 1938. július hó

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK. A kormány
- a belügyminiszternek valamennyi törvényhatóság első
tisztviselőjéhez intézett rendelete szerint - a közigazga-
tási személyzetügy reformja /helyes személyzeti politika,
kiválasztás/ # érdekében a kiváló fiatalabb tisztviselők
számára közigazgatási továbbképző tanfolyamok szervezését
határozta el. Az első ilyen tanfolyam négy hétig és pedig
a folyó évi március hó 1.-től március hó 31-ig tart. Az
első ~~tanfolyamból~~ tanfolyamból kimaradó többi fiatalabb tisztviselő-
nek a következő években lesz alkalmuk tanfolyamokat lá-
togatni. A tanfolyamok ügyét a kormány a közigazgatás -
racionalizálási feladatok körébe utalta és e tanfolyamok
szervezésével és vezetésével ~~é~~ mint a ~~közigazgatás~~ ^{ügyek} racio-
nalizálási (felelős vezetőjét - a belügyminisztert bizta
meg. Helyesen mondja a tanfolyam ügyében kiadott hiva-
talanos nyilatkozat, hogy ez a nagyjelentőségű elhatározás
hatalmas lépéssel viszi előre közigazgatási tisztvise-
lőink nevelésének és továbbképzésének ügyét.

A tanfolyam előadási anyaga - értesülésünk
szerint - valóban felöleli a mai közigazgatásnak minden
égető problémáját. Így a közigazgatási szervezés //, az ál-
talános ~~közigazgatás~~ ^{kezelésében a városi igazgatás} //, a pénzügyi és közgazdasági köz-
igazgatás //, a vallásügyi és nevelési közigazgatás // tárgy-
köreiből minden jelentős probléma megkapja a maga kiváló
előadóját.

Bár a belügyminiszter ur rendelete közismert
és a kormány ^(más külön is) részletes hivatalos kommunikében fejtette ki

^(továbbképzés)
a tanfolyam célját, előadási anyagát, a tanfolyamon résztvevők ^(mikeinté) kiválasztását, ^(továbbá) azokat a szempontokat, amelyek a kormányt a tanfolyam megszervezése körül vezették, mindezeket mégis helyénvalónak tartottuk elmondani, ~~mert~~
Éppen az utóbbi időben, ^{ugyanis} a kormányrendelet megjelenése előtt, -tehát a kormány szándékainak ismerete nélkül, -több kívánság is merült fel arra vonatkozólag, hogy szociális irányú, mezőgazdasági irányú stb. stb. tanfolyam szerveztessek a közigazgatási tisztviselők számára. Így például dr. Valló István Győr város-i tisztviselő nagy szorgalommal és lelkesedéssel tervezetet dolgozott ki ^(egy új) a város-~~igazgatási~~ tanfolyamra vonatkozólag, ^F A tervezet felhasználható gondolatokat, praktikus tanácsokat tartalmaz, amelyeket majd annakidején figyelembe is lehet venni.

Tekintettel azonban arra, hogy ^(mind) a világosan megfogalmazott, minden apró részletre kiterjedő kormányrendelet, ^(a továbbiakban) mint ^(pedig) az ennek alapján kiadott hivatalos nyilatkozat szerint ^(jól) átgondolt, teljesen megalapozott, hosszú évekre kitervezett kormányprogramról van szó, amelyet minden külön kísérletezés, vagy vállalkozás csak zavarna, az erőket megosztaná, de különben is jóelőre meddőségre lenne kárhoztatva, mert a feltétlenül szükséges kormánytámogatásban alig részesülne, ^(szükség) azért kívánatos, hogy a köztisztviselők továbbképzése ügyében ^(törvényt) megvárjuk a kormány további lépését. A kitünő és valóban nagyszabású kezdeményezés után nyugodtan bizhatjuk to-

Tanfolyamok szervezése
a városi igazgatás
idősebb problémáin
keretében.

vábbképző tanfolyamok ügyét a belügyminisztériumra.
Hiszen az e tárgyban kibocsátott belügyminiszteri ren-
delet meg is mondja, hogy ez az első tanfolyam a min-
den évben megismétlődő és az egyes igazgatási ágak külön-
leges igényeit figyelembe vevő közigazgatási tanfolyamok
bevezetője és így ez az első tanfolyam a később megtartan-
dó tanfolyamoknak mintegy mintájául kíván szolgálni.
Ez az első tanfolyam nem szorítkozik kizárólagosan egyik
igazgatási ágra sem, hanem a magyar közigazgatást, a
maga egészében, valamint a modern közigazgatást idősze-
sgerü problémáit mutatja be. Mindezekből önként követ-
kezik, hogy ^a következő évtől ^{mindössze} megtartandó tanfolyamok
fognak ~~eleget tenni~~ a ~~szö~~ különleges kívánságoknak.
^{Amint} ~~az~~ ^{viszont} már a mi feladatunk lesz, ~~hogy~~
~~szorgalmazzuk~~, hogy a kormány a városigazgatási tanfolya-
mot minnél előbb - esetleg már a jövő évben - ^{programjára} ~~megvalósít~~
~~ítsa~~. Ez annyit jelentene, hogy a kormány által a
jövő évben rendezendő tanfolyam speciális városigazga-
tási tanfolyam lenne és így a városigazgatásnak általunk
is rendkívül fontosnak tartott kérdéseit ölelné fel.